

Tich & spol

DATA BÁZA DIVADELNÝCH HIER

**AUTORSKÉ PRÁVA NA HRY SÚ VYHRADENÉ. ŽIADEN TEXT NESMIE BYŤ
POUŽITÝ NA ĎALŠIE ŠÍRENIE BEZ PREDCHÁDZAJÚCEHO PÍSOMNÉHO
SÚHLASU AUTORA.**

All right reserved.

*Vynechali sme niektoré strany a v prípade, že chcete s textom pracovať a ďalej ho šíriť,
ozvite sa nám, prosím mailom: tichoaspol@gmail.com. Ďakujeme za pochopenie.*

MICHAL DITTE

LISTY ZRADENEJ LÁSKY

Na motívy rovnomennej poviedky Isabel Allendeovej

**AMÉLIA TORRESOVÁ
EUGEN TORRES
LUIS TORRES
JOAN**

v Leviciach, 2004

Veľká miestnosť veľkého domu, ktorý je dominantou rodinnej haciendy. Do miestnosti vedú dvoje dvere. Tie naľavo do haly, odkiaľ sa vychádza von a tie napravo smerujú do útrobov domu. Na zadnej stene, priamo uprostred je okno. Miestnosť je pomerne jednoducho zariadená. Sú tam len dve pohovky, stolík a hojdacie kreslo.

OBRÁZOK PRVÝ

V miestnosti sedia Eugen s Luisom. Eugen číta knihu a húpe sa pritom na hojdacom kresle. Luis popíja z pohára. V pohári nie je čaj... sedia a mlčia. Eugen po chvíli siahne do vrečka, vytiahne bielu vrečkovku a utrie si z tváre pot. Luis si naleje ďalší pohár. Doplna. Popíja. Eugen číta. Sedia a mlčia. Vo dverách napravo cítiť siluetu ženy... Eugen si opäť utiera pot.

EUGEN TORRES

Slnko je tohto roku neúprosné. Páli mnohonásobne viac, než po tie minulé. Úrodu nám pokosí sucho. Stromy v sade majú zvesené hlavy. Zvery tiež.

LUIS TORRES

Vodu dostali. Zvery viac ako stromy. Čakám búrku.

EUGEN TORRES

Búrka nepríde tak skoro, ako si myslíš, Luis.

LUIS TORRES

Nemôže byť sucho donekonečna. Na severe sa vraj mraky zbierajú.

EUGEN TORRES

Sú ťažké a čierne?

LUIS TORRES

Neviem. Ja som ich nevidel. Chlapi v krčme hovorili.

EUGEN TORRES

Chlapi v krčme... Pamätám si, keď hovorili, že mladá Plugellová má miesto rozkroku rajskú záhradu. Chlapi v krčme veľa narozprávajú.

LUIS TORRES

A vari nemá...

EUGEN TORRES

Na jazykoch by im mal navrieť vred. Netreba im veriť. Nie je tam žiaden raj, ale pekelná brána. Omočíš a spáli ťa do nitky. Mladá Plugellová... Nečakaj na búrku. Zalej aj stromy.

LUIS TORRES

Zajtra... čochvíľa je noc a tmy sa ľudia boja.

EUGEN TORRES

Rob ako ti vravím. Stáda máme veľké. Sady na tristo krokov. Musíme každý deň jedným okom bdieť... aby sme o nič neprišli.

LUIS TORRES

Otec...

EUGEN TORRES

Stáda veľké. Sady na tristo krokov a bič na teba je krátky.

LUIS TORRES

Ešte dnes chlapom poviem, aby zaliali.

Zvonka dolieha do miestnosti psie zavíjanie. Zo šera vystúpi Amélia.

LUIS TORRES

Načúvaš?

AMÉLIA TORRESOVÁ

Nie. Len pozerám.

LUIS TORRES

A čo ty máš čo pozerieť, keď sa chlapi zhovárajú. Prečo nevyšívaš, neháčkuješ, neštrikuješ prstami hladko - obratko? Nie je tu nič, na čo by si mala pozerieť.

AMÉLIA TORRESOVÁ

Ale mnoho, o čom by som mala vedieť.

LUIS TORRES

Zavárať bude treba. Rajčiny sú ako Claudiove päste. A Claudio veru nie je malý chlap. Teraz už všetko vieš. Tak choď spať. Bude tma.

AMÉLIA TORRESOVÁ

Ja nie som ako ostatní... tmy sa nebojím.

EUGEN TORRES

Boli to len také mužské taľafatky. O práci. O hospodárstve... zbytočne by si si hlavu zlámala na trikrát.

AMÉLIA TORRESOVÁ

Prečo by som si nemala hlavu zlámať?

LUIS TORRES

Amélia!

EUGEN TORRES

Tento rok je len viac slnka ako dažďa. Mandľovníky budeme podopierať a dennodenne vodou napájať. Nič zvláštne. Už som to párkrát zažil. Pot vtedy stúpil do tváre rovnako ako dnes.

AMÉLIA TORRESOVÁ

A vody je v cisternách dosť?

LUIS TORRES

Áno, Amélia. Vody máme dosť. Nevypytuj sa a choď spať.

EUGEN TORRES

Hádam na dva mesiace...

AMÉLIA TORRESOVÁ

Ale slnko môže byť neúprosné dva navyše.

EUGEN TORRES

Prirodzene. Aj to sa môže stať.

LUIS TORRES

Vychladne ti ihla a niť. Mám toho vyše hlavy. Sucho v sade aj v krku. Idem.

AMÉLIA TORRESOVÁ

Kam?

LUIS TORRES

Do stajní. Koňom treba bozkov na dobrú noc. A potom pozalievať suché miesta.

AMÉLIA TORRESOVÁ

Do krčmy.

LUIS TORRES

Do rána, Amélia. Do rána.

Luis odchádza von. Po chvíli počuť kone. Ich erdžanie a kopytá. A neznesiteľné zavíjanie psov.

EUGEN TORRES

Chlapi by ho v krčme vysmiali...

AMÉLIA TORRESOVÁ

Ja mu na kone nesiaham. Nikto by sa o ne lepšie nepostaral. Bojím sa o to ostatné.

EUGEN TORRES

Kým tvoj otec nezačal tancovať v šialených horúčkach so smrťou, dal som mu sľub. Že sa postarám. O teba, matkin hrob aj o rodinné pozemky a majetky.

AMÉLIA TORRESOVÁ

A určite ti to, strýko, spôsobuje nesmierne vrásky na čele.

EUGEN TORRES

Azda mi chceš hádzať výčitky na chrbát, Amélia. Krivo na mňa hľadíš odkedy som ťa vzal z kláštornej školy.

AMÉLIA TORRESOVÁ

Temer som ťa nepoznala. Naposledy som ťa videla na zadnom dvore. Cvičil si psov. Mala som šesť rokov a tvoja indiánska slúžka ma odvádzala do školy k mníškam. Prišiel si za mnou do internátnej izby. Chytil si ma za prsia a povedal... „Vyrástla si, Amélia. Čochvíľa pôjdeš domov.“ Strávila som tam však ďalšie tri roky.

EUGEN TORRES

Ja som sa zatiaľ staral o tento dom. Pochoval ženu a robil z Luisa muža. Bol som mu cudzí. Vtedy ti začal písať listy. Písal každú noc. Počul som. Šteklil papier perom.

AMÉLIA TORRESOVÁ

Nečítala som ich. Spočiatku. Bála som sa. Cítila som sprisahanie... tvoje aj tvojho syna. Sprisahanie voči mne. Kvôli otcovmu majetku. Všetky Luisove listy som odkladala do škatule na klobúky a na zarosenú sklenú tabuľu okna dýchala samotu. Neskôr však listy znamenali jedinou možnosť zahnania školskej jednotvárnosti a ponúkali rozlet fantáziám. Poznala som sklon písma, kvalitu listového papiera. Aj jeho vôňu.

EUGEN TORRES

Písal každú noc. Cez deň pracoval na rodinných pozemkoch a v noci písal. Odpovede však nedostal.

AMÉLIA TORRESOVÁ

Zozačiatku som sa bála písať. Stále som mala pocit nebezpečia. Zraniteľnosti. No zakrátko som neodolala. Obsah listov bol čoraz rafinovanejší. Už to neboli len riadky opisujúce život na vidieku, o ročných obdobiach alebo domácich zvieratách. Dokonca ani reči o nebohých básnikoch, či myšlienkach obsiahnutých v ich dielach. Boli omnoho rafinovanejšie. A nesmierne ma vzrušovalo mámiť nepretržitú cenzúru Matky predstavenej, ktorá otvárala všetky listy. Vymysleli sme si tajný jazyk... pomocou ktorého sme sa dorozumievali o láske.

EUGEN TORRES

Písal každú noc. Cez deň pracoval na rodinných pozemkoch a v noci písal. Počul som. Šteklil papier perom. Každú noc po tri roky.

AMÉLIA TORRESOVÁ

Snažila som si ho predstaviť. Bola som presvedčená, že taká prenikavá citovosť sa nemôže spájať s fyzickou krásou. Videla som Luisa ako zavalitého trpaslíka, s plešinou, hrbom a bola som odhodlaná milovať ho.

EUGEN TORRES

Luis mi nič nepovedal. Tajil všetko. Mala si devätnásť a my sme šli po teba do kláštornej školy. Rozhodla si sa neobliecť si mníške rúcho. Bola si krásna. Luis nevedel od teba odtrhnúť oči.

AMÉLIA TORRESOVÁ

Zarazilo ma to. Predstavovala som si ohyzdného trpaslíka a predom mnou stál urastený muž s hustými čiernymi vlasmi, čiernymi očami v bielej košeli čo voňala levanduľou... bola som v pomykove. Ale keď som bola rozhodnutá nadovšetko ľúbiť škaredého škriatka, tak o čo jednoduchšie bude milovať tohto muža... pomyslela som si. Nepokoj sa však nevytrácal. Stále sa nestratil. Za celý ten čas Luis ani len zmienkou nespomenul naše listy. Tri roky listov. Vraj romantika nepatrí do manželského spoluzitia. Že to je niečo úplne iné... nerozumela som tomu vtedy a nerozumiem tomu ani dnes. Akoby sa skrz na skrz zmenil. Od počiatku zmenil.

EUGEN TORRES

Vždy keď vonku zavíjajú psy, tak to na teba príde. Si celá na ruby.

AMÉLIA TORRESOVÁ

Cítim, že sa vtedy dejú zlé veci. Bojím sa o Miguela. Je ďaleko. Nedokričal by. Ani ja by som nepočula. Len cítila malé bodnutia pod rebrá...

EUGEN TORRES

A teraz ich cítiš?

AMÉLIA TORRESOVÁ

Nie. Teraz nie. Cítim len nepokoj.

EUGEN TORRES

Teda nie je prečo sa báť. Tvoj syn je určite v poriadku. Je to silný chlapec. A v škole mu hrozí len jediné nebezpečie... algebra. Nie je prečo sa báť.

AMÉLIA TORRESOVÁ

Je tak ďaleko. Malý Miguel. Tak ďaleko.

EUGEN TORRES

Malý? Má už jedenásť rokov, Amélia. Je to silný chlapec. Nedá si len tak pre nič za nič rozbiť hubu. Ubráni sa. Ktokoľvek by mu chcel ublížiť, zavalí ho takým množstvom vymyslených slov, že od neho ujde so stiahnutým chvostom... vraj malý Miguel. Nie je ako jeho otec. Luis sa bitkám nevyhýba. Akoby to ani nebol jeho syn.

AMÉLIA TORRESOVÁ

Ochránila som ho. Hlavu má lepšiu ako päste. Raz bude dobrým správcom nášho domu.

EUGEN TORRES

Luisovi treba radiť. Dokáže byť nezodpovedný.

AMÉLIA TORRESOVÁ

A tvrdohlavý.

EUGEN TORRES

Aj tvrdohlavý. Ale je to tvoj muž. A muž musí sám zobrať na ramená hospodárstvo. Keď to nedokáže alebo sa mu do rozhodnutí mieša žena, znamená to, že ramená nemá až také silné. Chlapi by sa mu smiali.

AMÉLIA TORRESOVÁ

Nesmiem dopustiť, aby Miguelovi čokoľvek chýbalo...

EUGEN TORRES

Nedôveruješ mu, Amélia. Neveríš. On sa potom zákonite musí brániť. Je to muž a muži sú ješitní. Viem to. Tiež som muž. To však neznamená, že ti nerozumiem.

Priblíži sa k Amélii. Zdá sa akoby ju chcel úprimne objať, ale jeho ruka skončí na jej prsiach. Amélia sa z odporom odtiahne...

AMÉLIA TORRESOVÁ

Už dávno nemám šestnásť, strýko. A nie som ani Plugellka...

Eugen sa snaží zahovoriť trápnu situáciu... akoby to mal vopred pripravené... z vnútorného vrecka vyťahuje obálku. Podáva ju Amélii.

EUGEN TORRES

...Je upotená. Prešla mnohými rukami.

AMÉLIA TORRESOVÁ

Zďaleka?

EUGEN TORRES

Hádam až z hlavného mesta.

AMÉLIA TORRESOVÁ

Od Miguela...

EUGEN TORRES

Neviem. Priniesol ho Claudio a ten toho nikdy veľa nenarozpráva. Príde, položí a odíde.

AMÉLIA TORRESOVÁ

Nie je od neho. Píše... jeho učiteľ.

EUGEN TORRES

Niečo sa stalo?

AMÉLIA TORRESOVÁ

Nie... atrament je tmavomodrý, veľké písmená decentne ozdobené a riadky poukladané rovnomerne... Miguelov prospech.

EUGEN TORRES

Teda všetko je v najlepšom poriadku... Vravel som, že netreba mať strach ...mal som pravdu. Starý Eugen ešte nie je až taký starý.

Eugen odchádza z miestnosti. Amélia číta znova a znova riadky z papiera. Jej výraz tváre sa však mení. Od úsmevu cez údiv, zamyslenie až k slzám. Sadá si na pohovku a plače. Opäť upiera pohľad k dopisu... plače. List odkladá na stôl pred seba. Spod pohovky vyberá škatuľu od klobúkov. Otvára ju. Je v nej hromada listov. Celé tri roky listov. Číta.

AMÉLIA TORRESOVÁ

Sedím v izbe. Vonku prší... píšem prstom po pamäti zadýchanej table skla. Prší vonku. V izbe sedím a na duši machuľa.

Cez plece nazrie von oknom... opäť číta z listov. Nie, nečíta. Pozná ich naspamäť.

Drahá priateľka moja... vykrúcam vám ruky do všetkých svetových strán, hryziem do slabín, tupé ihlice vpichujem do vášho pôvabu, trhám vlások po vlásku, pod nechty vám vtlačám svoju nekonečnú túžbu a namiesto desivého výkriku, volania o pomoc, vyškriabaných očí... mi chcete dýchať do úst stonásobnou nežnosťou nespočetné množstvo bozkov.

Opäť vezme do ruky dopis z hlavného mesta. Prejde ho pohľadom a vloží do škatule. Tú zatvorí a vráti späť – tam – kam patrí. Zloží sa na pohovke a opakuje

si slovíčka stále dokola... „sedím v izbe... vonku prší... píšem prstom po pamäti... zadýchanej table skla“ ...až kým nezaspí.

OBRÁZOK DRUHÝ

Na pohovke v miestnosti spí Amélia. Vonku počuť dupot kopýt. Erdžanie koňa... a hlasité odpovede ďalších zo stajne. Psy štekajú. Dnu vletí Luis. Omnoho hlasnejšie ako by mal muž nad ránom vojsť. Amélia sa budí. Hľadia na seba.

LUIS TORRES

Nespíš?

AMÉLIA TORRESOVÁ

Čakám.

LUIS TORRES

Na Miguela? Alebo vari na mňa...

AMÉLIA TORRESOVÁ

Na Miguela čakám stále. Nikdy sa ho nedokážem dočkať. Teraz čakám len tak.

LUIS TORRES

Tak ako vždy. Spíš s otvorenými očami. Striehneš. Nemáš kúska pokoja...

Prisadne si k nej. Bozkáva ju po rukách. Hladí po celom tele. Nemotorne. Sprudka...

Už to je tak dávno, Amélia... čo sme sa... milujem ťa... milujem.

AMÉLIA TORRESOVÁ

Bolí ma brucho. Hučí v hlave.

Opäť sa k nej priblíži. Pritisne...

LUIS TORRES

Amélia. Obleč sa aspoň dnes donaha. Nesvitá. Za oknom je tma.

AMÉLIA TORRESOVÁ

Dnes nie... vravím, že sa cítim nesvoja. Akoby mi dnu niekto nafúkol bublinu.

LUIS TORRES

Nie som doktor, ale viem, že ženy krvácajú len raz do mesiaca. Ty však nie si obyčajná žena. Ty to musíš mať v mesiaci aj trikrát.

Zoblieka si sako. Košeliu má roztrhnutú a na golieri čosi červené...

AMÉLIA TORRESOVÁ

Luis. Na košeli ti vyrástla diera.

LUIS TORRES

Nevšimol som si...

AMÉLIA TORRESOVÁ

A golier?

LUIS TORRES

Claudiova krv. Rozbil som mu hubu. Obtieral si o teba oči aj jazyk. Je to len krv.

AMÉLIA TORRESOVÁ

Nepovieš mi pravdu?

LUIS TORRES

Vravím, je to Claudiova krv. Nikdy sa nebijem len tak, pre nič za nič. Spýtaj sa v krčme. Chlapi neklamú.

AMÉLIA TORRESOVÁ

Nemyslím na košeľu. Ani na bitky, či Claudia. Pýtam sa na pätnásť rokov od prvého listu...

LUIS TORRES

Nie je nič, o čom by si nevedela. Nevypytuj sa. Narastie ti dlhý nos. Choď spať.

AMÉLIA TORRESOVÁ

Ako môžem spať, keď mám v hlave viac otázok než odpovedí...

LUIS TORRES

Prekliate listy. Hádanky na starom zažltnutom papieri. Dnes je dnes.

Snaží sa uniknúť pichľavému pohľadu...

AMÉLIA TORRESOVÁ

Luis! Ja potrebujem nájsť odpoveď...

LUIS TORRES

Vyschla si. Hoci máš len tridsať. Biela. Priesvitná žena. Chceš nájsť odpoveď? Ja ju nepoznám... možno ani nejestvuje. A ak predsa len áno, tak iba kdesi hlboko v tvojej hlave... vymyslená za všetky tie roky.

Po chvíli ticha...

A možno je ňou náš syn. Odkedy sa narodil, stratila si sa mi bohviekam. Ja mám rovnako mnoho otázok... ale odpovede na ne poznať nechcem. Pravda je vo víne.

AMÉLIA TORRESOVÁ

V pohári ju nenájdeme. Ani keď za ňou budeme každý večer cválať na koňoch.

LUIS TORRES

Ja mám svoju. Ty tiež. Ja za svojou každú noc utekám a ty na ňu s otvorenými očami dokorán čakáš v perinách. Čakáš na ňu ako na sny. Osamote.

AMÉLIA TORRESOVÁ

Chcela by som veriť, že hľadáme tú istú, Luis.

LUIS TORRES

Noc je čierna. Kone rýchle. Ženské prsia sú vankúše a víno zlatisté... Myslíš na to isté, Amélia? Zrejme nie.

Luis odchádza...

Amélia podíde k oknu.

OBRÁZOK TRETÍ

Tmavomodrý. Oproti Amélii stojí Muž. Podobá sa na Luisa... Je to on...

AMÉLIA TORRESOVÁ

Sedím v izbe. Vonku prší... píšem prstom po pamäti zadýchanej table skla. Prší vonku. V izbe sedím a na duši machuľa.

MUŽ

Drahá priateľka moja... vykrúcam vám ruky do všetkých svetových strán, hryziem do slabín, tupé ihlice vpichujem do vášho pôvabu, trhám vlások po vlásku, pod nechty vám vtláčam svoju nekonečnú túžbu a namiesto desivého výkriku, volania o pomoc, vyškriabaných očí... mi chcete dýchať do úst stonásobnou nežnosťou nespočetné množstvo bozkov.

Dotyky. Bozky. Nesmelé uprené pohľady. Ešte uprenejšie dotyky a bozky... akoby tanec. Amélia splýva s Mužovým bielym sakom a on s jej šatami, ktoré majú farbu indiga... strácajú sa v sebe navzájom. Tvár muža je rozmazaná. Hmlistá. Dokonale nejasná.

OBRÁZOK ŠTVRTÝ

Neskoré ráno. Do okna svieti slnko, ktoré je na štvrt' oblohy. V hojdacom kresle sa húpe Eugen. Číta knihu a utiera si z tváre pot.

EUGEN TORRES

Slnko je tohto roku neúprosné. Páli mnohonásobne viac, než po tie minulé. Úrodu nám pokosí sucho. Stromy v sade majú zvesené hlavy. Zvery tiež.

Húpe sa a číta. Podchvíľou si z tváre utrie pot.

Vravím, že slnko je tohto roku neúprosné. Páli mnohonásobne viac, než po tie minulé. Úrodu nám pokosí sucho. Stromy v sade majú zvesené hlavy. Zvery tiež.

K hojdaciemu kreslu sa priblíži Amélia.

AMÉLIA TORRESOVÁ

Luis má na očiach búrlivé sny. Dospáva noc. Na spálňových oknách sa vyzrážal alkohol. Nepríde.

EUGEN TORRES

Slnko je tohto roku neúprosné, Amélia. Sama najlepšie vieš čo treba robiť. Luisovi to musím opakovať každé ráno. A potom každý večer. Cibrim pamäť, ktorú v noci zabíja vínom.

AMÉLIA TORRESOVÁ

Vysadnem na koňa. Preženiem stáda k napájadlám a napájadlá k sedom.

EUGEN TORRES

Nečakaj na búrku. Chlapi v krčme toho veľa narozprávajú. Tvrdili, že Claudio chytí býka za rohy a prehodí ho za múr.

AMÉLIA TORRESOVÁ

A vari neprehodil...

EUGEN TORRES

Našli ho dnes ráno v kaluži krvi. Chlapi veľa narozprávajú. Netreba im veriť.

AMÉLIA TORRESOVÁ

Vysadnem na koňa. Preženiem stáda k napájadlám a napájadlá k sedom. Potom budem zavárať. Rajčiny sú ako päste nebohého Claudia.

EUGEN TORRES

Budú sa mu smiať. Robiť žarty z jeho ramien.

AMÉLIA TORRESOVÁ

Otrasie sa. Ponapráva zopár sánok. Zaleje suché hrdlo a otrasie sa. Poznám ho.

EUGEN TORRES

Nie si obyčajná žena. Vyrástla si odkedy som ťa vzal z kláštornej školy. Keď som tvojmu otcovi, ktorý tancoval so smrťou v horúčkach, sľúbil že sa postarám o teba a tvoj majetok... netušil som koľko sily skrývaš pod šatami.

AMÉLIA TORRESOVÁ

Kone potrebujú cítiť vietor. Idem osedlať. Ozývajú sa.

EUGEN TORRES

To nie sú kone, ale Luis. Našiel hlavu a na nej tupú bolesť. Budí sa.

AMÉLIA TORRESOVÁ

O to skôr idem.

Odchádza. Počúť kone...

EUGEN TORRES

Chlapi sa mu budú smiať. Žena na koni a obkročmo. Budú sa mu smiať. Pri vode vyschnuté stáda a ona po pás v nej. Temer nahá. Cícerkom jej steká z vlasov po tele. A potom cez prsia... tie sa ligocú na päťsto krokov a vypaľujú zreničky náhodným pocestným. Žena svojho muža v konskom sedle. V mokrých šatách, cez ktoré všetko presvitá tak tajomne dráždivo...

Húpe sa v kresle. Utiera pot bielou vreckovkou z tváre a číta. Do miestnosti vojde Luis so strapatými myšlienkami v hlave.

LUIS TORRES

Koľko krát som už nevidel vychádzať slnko?

EUGEN TORRES

Osemsto dvadsať za sebou.

LUIS TORRES

Málo. Niektorí chlapi nevideli hádam aj trikrát toľko čo ja.

EUGEN TORRES

Zasa tárali. Netreba im všetko veriť.

Eugen číta, húpajúc sa v kresle. Luis pozerá pred seba. Jeho myšlienky sú stále strapaté.

LUIS TORRES

Chlapi neklamú. Plugellová... má raj medzi nohami.

EUGEN TORRES

Klameš.

LUIS TORRES

A prsia rovno do dlane. Ani menej ani viac. Rovno do dlane.

EUGEN TORRES

Vravím, že klameš. Mne hodný kus chýbal.

LUIS TORRES

Telo jej voňalo višňami. Kropaje potu vystupovali do čela. Akoby na pokožke mala stá tisíce zlatých zrníčok. Ani najzradnejší riečny vír ťa nevtiahne viac než jej panva a ani milión komárov nevysaje toľko štiav, koľko vysaje jej rozkrok... skutočná žena.

EUGEN TORRES

Si chlap, Luis. Si naozajstný chlap. Klameš až sa práši.

LUIS TORRES

A ty vari nie si? Kto ma nútil tri roky štekliť papier perom? Každú noc. Aj ty si chlap.

Ticho. Eugen sa prestal húpať. Luis stále pozerá pred seba.

EUGEN TORRES

Keď môj brat začal tancovať so smrťou v šialených horúčkach, sľúbil som, že sa postarám o majetky, dcéru a hrob jeho manželky. Slovo som splnil.

LUIS TORRES

Slovo, ktoré robí z teba chlapa. Aj ty si, otec, len chlap.

OBRÁZOK PIATY

Podvečer. Slnko na tri štvrté oblohy. Obaja chlapi sedia. Mlčia. Eugen sa nehúpe. Luis pozerá pred seba. Erdžanie koňa. Brechot psov. Do miestnosti vchádza Amélia. Hľadá na mužov. Oprela sa o ňu ich tichosť.

AMÉLIA TORRESOVÁ

Od severu tiahnú mraky. Bude búrka.

EUGEN TORRES

Sú ťažké a čierne?

AMÉLIA TORRESOVÁ

Áno. Ale sú ešte na míle ďaleko. Sprchne možno až o dva dni.

LUIS TORRES

A kone... sú teplé?

AMÉLIA TORRESOVÁ

Unavené.

LUIS TORRES

Hlavne, že sú.

EUGEN TORRES

Ak je pravda čo vravíš, tak zajtra...

AMÉLIA TORRESOVÁ

Naposledy vysadnem na koňa. Stáda preženiem k napájadlám a napájadlá k sadom. Dažde budú hádam aj do zimy. A potom zaváraninové fľaše s jahodami pošlem do mesta. Nech má Miguel a jeho trieda sladké na jazyku. Ale najskôr vysadnem na koňa.

LUIS TORRES

Obkročmo...

AMÉLIA TORRESOVÁ

Ako inak, keď nie obkročmo?

12. STRANA VYNECHANÁ!

Šteklí. Až do hlavy šteklí. Aj v prsiach... aj vyššie od kolien šteklí. Šepkajte...

Muž sa opäť nakloní. Ona sa opäť smeje.

Sedím v izbe. Vonku prší... píšem prstom po pamäti zadýchanej table skla.

Dotýka sa jej tvári. Pomaly. Má biele dlane. Hladí ju po lícach. Nad očami. Veľmi pomaly. Spomedzi prstov mu vyteká atrament. Pomaly. Jej tvár je modrá. Celá modrá. Vytrhne sa mu z dotykov a odloží škatuľu s listami tam, kam patrí.

OBRÁZOK SIEDMY

Neskoré popoludnie. Eugen sedí v hojdacom kresle. Húpe sa.

EUGEN TORRES

Vraj po višniach a prsia rovno do ruky. Mladá Plugellka... Ani vzdychy. Ani rozkoš. A vášeň? Po vášni ani stopa. Je ako všetky ostatné. Len kundu vykladá na stôl o čosi častejšie. Kto ju nemal v hrsti, nebol v tomto kraji.

Luis ležiac na pohovke...

LUIS TORRES

Kone sú ticho.

EUGEN TORRES

Sú osedlané a na ceste. Ženú stáda k vode. Už od rána.

LUIS TORRES

Zakaždým ich na smrť vyčerpá. Doženie k vode a potom sa v nej nahá kúpe. Pocestný v krčme večer maľoval na plátno dievča z jazera. Na obraze bola jej tvár. Slnko odrážalo kvapky vody z jej prs na päťsto krokov. Hovoril na plnú hubu pri víne. Oči sa mu ešte stále leskli od toľkej žiary. Žene kone do rúk nepatria. Chladnú jej dnu ihly a nite. A potom sa každú noc cíti nesvoja. Aj ženy klamú.

EUGEN TORRES

Ženy neklamú. Len si vymýšľajú.

LUIS TORRES

Večer sa zakuklí do periny a mňa do nej ani nadržanom nevpustí. Zakuklí sa ako motýľ a spí s otvorenými očami dokorán. Keď sa prebudím, je perina prázdna. Ani len svoju vôňu tam nenechá. Chlapi sa mi smejú, že nie som chlap. Vari dosť neklamem? Načo som potom tri roky šteklil papier perom? Každú noc.

EUGEN TORRES

Chlapi sa nemajú čo vysmievať. Keby vedeli ako si ich ženy vymýšľajú v posteliach, kým oni obracajú poháre do rána v krčme. Amélia je iná.

LUIS TORRES

Však sa ani dlho nesmiali. Otriasol som sa. Ponaprával zopár sánok. Zalial suché hrdlo. Všetci dohromady nemajú také veľké päste ako mal nebohý Claudio. Len býk bol silnejší. Ale tak mu treba, keď si obtieral oči aj jazyk.

Ticho. Eugen číta knihu a húpe sa v kresle. Luis leží na pohovke.

LUIS TORRES

Koľko krát som už nevidel vychádzať slnko?

EUGEN TORRES

Osemsto dvadsaťjeden za sebou.

LUIS TORRES

Podvečer idem a nadránom sa vraciam. V posteli motýlia kukla. Od večera do rána som chlap a od rána do večera muž. Chcel by som byť väčší chlap... keď už nemôžem byť väčším mužom. Osemsto dvadsaťjeden je stále málo.

Luis vstáva. Odchádza.

EUGEN TORRES

Ideš?

LUIS TORRES

Áno.

EUGEN TORRES

A potom...

LUIS TORRES

Do rána.

OBRÁZOK ÔSMY

Eugen spí v hojdacom kresle. V ruke drží rozčítanú knihu. Zvonka dolieha do miestnosti dupot a erdžanie koní. Vo dverách sa objaví Amélia.

AMÉLIA TORRESOVÁ

Kone sú ako zbláznené. Noc mi zatína svoje pazúry do chrbta, ledva som prešla za brány, keď ma zadrpla na šiji. Celou cestou ma prenasledovalo zlé tušenie.

Eugen pootvorí jedno oko...

Nie. Nepichalo ma pod rebrami. Ani psy nezavíjali. Jazdila som o mnoho rýchlejšie ako inokedy a predsa boli stáda o hodný kus dopredu... ich akoby tiež čosi driapalo.

EUGEN TORRES

Čaj?

AMÉLIA TORRESOVÁ

Zotmelo sa tak znenazdajky... nechcem čaj!

EUGEN TORRES

Ja pijem od obeda víno. Nalejem ti?

AMÉLIA TORRESOVÁ

Zvládnem to aj sama.

EUGEN TORRES

Nemyslím si, že to nezvládneš. Urobím to rád...

Vstáva z kresla. Nalieva víno, pohár podáva Amélii...

Dvere sú dobre zatvorené. Nie je sa čoho báť.

AMÉLIA TORRESOVÁ

A Luis? Kde je Luis?

EUGEN TORRES

Nepoznáš ho? Ako vždy.

AMÉLIA TORRESOVÁ

Za všetko môžu tie besné sny...

EUGEN TORRES

Sny?

AMÉLIA TORRESOVÁ

Tvár neznámeho muža s bielymi rukami, z ktorých vyteká tmavomodrá krv. Mám ju v očiach, na krku, vo vlasoch a na šatách. Chcem sa jej zbaviť... ale nedokážem to. Muž na mňa hladí. Cítim, že sa na mňa uprene pozerá, ale nevidím mu do očí. Vidím len jeho biele ruky... Každú noc ten istý sen, tie isté slová z listov... Luisove slová... ale ten muž.

EUGEN TORRES

Nie je Luis...

AMÉLIA TORRESOVÁ

Neviem...

EUGEN TORRES

Tie diablove listy... najlepšie bude, keď sa ich čo najskôr zbaviš, raz a navždy. Zahod' ich do jamy a zakop, zapál a popol rozhádz do vetra... sprav čokoľvek, len sa ich zbav. Kým budú listy, Luis a ty pod jednou strechou nebudeme mať kúsok pokoja.

AMÉLIA TORRESOVÁ

Znie to, akoby som mohla mávnutím čarovného prútika zrušiť rodinnú kliatbu...

EUGEN TORRES

Máš ich plnú hlavu. Už ani neviem, či cítiš viac náklonnosti k Luisovi alebo k mužovi v nich...

AMÉLIA TORRESOVÁ

Áno, strýko... je v nich muž, ktorého som bola odhodlaná milovať do špiku kostí... a som odhodlaná aj po pätnástich rokoch... len neviem kam sa stratil...

EUGEN TORRES

Akoby si to nevedela...

AMÉLIA TORRESOVÁ

Neviem. Len tuším... a každý deň čakám.

OBRÁZOK DEVIATY

Tmavomodrý.

AMÉLIA TORRESOVÁ

Najskôr mi začali trpnuť nohy. Potom driek, prsia, ruky. Nakoniec som mohla hýbať iba hlavou... od krku nahor. Žiaden dotyk sa ku mne nedostal. Prestala som cítiť telom... všetko, čo sa týkalo tela akoby ma

obchádzalo... ani keby sa na mňa vrhol celý roj včiel a bodal ma postupne do chrbta... by som to necítila. Líhala som si do voňavých perín ako žena svojho muža a on na mňa... desať, päťdesiat, dvestokrát... celé roky som nič necítila, len si líhala. Do voňavých perín... Iba Miguelove dotyky prenikli cez tvrdú škrupinu, ktorá ma obrástla, iba jeho dotyky.

MUŽ

Drahá priateľka moja...

AMÉLIA TORRESOVÁ

Prestaňte s tým, prosím. Nepoznám vás. Nevidím. Necítim... ale si vás domýšľam. Luis? Si to ty, Luis? Tak odpovedz...

MUŽ

Som vaša bútlavá vrba, Amélia. Všetko, čo kedy napíšete, bude ukryté len v našich listoch, na papieri a vo mne. Hlboko. Kde nikto nikdy nedovídi...

AMÉLIA TORRESOVÁ

Luis... je to ešte hlbšie, než si písal. Tak hlboko, že si na to nedokážeš spomenúť a ja som toho toľko napísala... o mnoho viac než ty. Kam sa to stratilo?

MUŽ

S pozdravom a vrúcny objatím... váš Luis Torres.

AMÉLIA TORRESOVÁ

Zostaň! Počuješ? Myslíš si, že môžeš len tak nachvíľu prísť, počmárať ma a zase celé dni mlčať? Viem, kedy prichádzaš do postele. Viem aj to, že sa chceš dostať do periny a pod kožu... ale ty sa nechceš rozprávať. Rozprávať o nás a o tom, čo viem... o čom som už zopár dní presvedčená. Luis... čakám na teba, aby si mi to povedal, no ty stále mlčíš...

Muž zastane. Otočí sa k Amélii. Obaja na seba hľadajú...

Ty... nie si Luis...

On odchádza.

OBRÁZOK DESIATY

Vonku prší. Neskorý, veľmi neskorý večer. Do miestnosti vchádza Eugen. Pozerá Amélii priamo do očí.

EUGEN TORRES

Kvapky sú ako vyzretý hrach. Padajú kolmo. Na strechách bubnuje ako keby horelo...

AMÉLIA TORRESOVÁ

Nič nepočujem.

EUGEN TORRES

Ani kone? Idú sa zblázniť. Odrazu sú im stajne pritesné.

AMÉLIA TORRESOVÁ

Nepočujem ani kone.

EUGEN TORRES

Ani psov? Ani psov nepočuješ... ani bodnutia pod rebrami necítiš?

AMÉLIA TORRESOVÁ

Ani kone, ani psov, ani dážd'. Pod rebrami je tiež ticho.

EUGEN TORRES

Never chlapom z krčmy. Veľa toho narozprávajú...

AMÉLIA TORRESOVÁ

Čo také...

EUGEN TORRES

O Luisových túlavých topánkach...

AMÉLIA TORRESOVÁ

Nikdy nezablúdi... vždy sa vrátil. To je všetko?

EUGEN TORRES

Naozaj nič nepočuješ?

AMÉLIA TORRESOVÁ

Celkom nič. Len južný vietor. Z diaľky.

EUGEN TORRES

Never chlapom. Klamú...

AMÉLIA TORRESOVÁ

Neverím chlapom z krčmy. Omáčajú si jazyky vo víne a potom si ich obtierajú kade tade...

EUGEN TORRES

Ale v jednom majú pravdu. Luis je mŕtvy...

Amélia nič nehovorí. Len stojí a pozerá do okna...

Chlapi vravia, že skončil v Pllugelkinej posteli, že... umrel v posteli. Ale netreba im veriť... Zabil sa na koni. Predvádzal sa... spadol a kôň ho kopol priamo do rozkroku... bolesť neprežil. Je mŕtvy.

AMÉLIA TORRESOVÁ

Prší?

EUGEN TORRES

Kvapky sú ako vyzretý hrach. Ich buchot prehlušuje zvony.

AMÉLIA TORRESOVÁ

Nič nepočujem.

EUGEN TORRES

Luis... Luis je mŕtvy, Amélia.

AMÉLIA TORRESOVÁ

Viem. Spadol z koňa?

EUGEN TORRES

Áno... pred malou chvíľou pribehol ku stajniam. Mal prehriate telo a na tele rany od biča.

AMÉLIA TORRESOVÁ

Klameš. Ešte aj dnes ma chcete obaja klamať? Viem, že Luis hrýzol bradavky iným ženám... vyzliekal ich donaha a rozplietal svoju túžbu. Viem aj o Pllugelovej. Aj o jej zázračnom objatí.

Len ticho stojí. Mlčí.

Našiel to, čo som mu ja nedokázala dať. Ani nemohla. Našiel teplo u inej ženy, ktorá možno bola do neho aj zaľúbená. Bohvie...

EUGEN TORRES

Keď si muž ľahne s cudzou ženou nepotrebuje sa zamilovať... poznám to. Chcel byť iba väčší chlap. Nič viac. Len chlap.

AMÉLIA TORRESOVÁ

Nie. Luis nikdy nechcel byť chlap. Chcel byť muž a toho si z neho neurobil ani ty, ani ja. Nenašla som ho v ňom, hoci som chcela. Veľmi som to

chcela. No od prvej chvíle, ako sme sa stretli a jeho košeľa mi zavoňala levanduľou som cítila... že to nie je on.

EUGEN TORRES

Kto?

AMÉLIA TORRESOVÁ

Môj muž. Snažila som sa... so všetkých svojich síl byť ženou svojho muža, ale vždy, keď sme boli sami a ležali v perinách, ktoré som predtým poctivo navoňala, nenašla som v nich ani kúsok z troch rokov listov. Ani len omrvinku z nich. Bola som s cudzím chlapom... ktorý čakal, že žena čo leží vedľa, ho bude nadovšetko milovať.

EUGEN TORRES

A Miguel?

AMÉLIA TORRESOVÁ

On je to najkrajšie, čo mohlo z nás dvoch vyrásť. Má Luisove oči. Jeho husté čierne vlasy... a moje vášne. Jemu som dala všetku lásku. Aj tú, ktorú som Luisovi nikdy nemohla dať. Je to náš syn.

Opäť len ticho stojí s hlavou potočenou do okna. Obráti sa na Eugena...

Svoj sľub si splnil. Zajtra pochováme Luisa.

OBRÁZOK JEDENÁSTY

Vonku prší. Miestnosť je prázdna. Aj hojdacie kreslo, aj pohovka. Dnu vojde muž... mokrý ako myš. Mierne kríva. Je nižší. Má ryšavé vlasy a malú plešinu. Na nose okuliare s hrubým čiernym rámom a ešte hrubšími sklami. Vyšedivené sako prehodí cez hojdacie kreslo. Sadne si na pohovku. Paličku oprie vedľa seba. V ruke drží zopár premočených kvetov. Čaká. Vo dverách stojí Amélia. Ticho.

AMÉLIA TORRESOVÁ

Vonku prší...

JOAN

Leje ako z krhly. Hromy. Blesky nad hlavou.

AMÉLIA TORRESOVÁ

Váhali ste.

JOAN

Keď mi Miguel podal váš odkaz ukrytý vo fľaši, tak áno. Dnes som váhavosť oprel o múr naproti škole. Deti vás zbožňujú.

AMÉLIA TORRESOVÁ

Mňa alebo sladké za ušami zo zavaraného ovocia?

JOAN

Navzájom sa to nevylučuje...

Mlčia. Joan si prezerá miestnosť, v ktorej sa ocitol. Amélia stále stojí vo dverách.

AMÉLIA TORRESOVÁ

Vonku prší. Museli ste do nitky premoknúť.

JOAN

Pešo som šiel len posledných desať míľ. Dávno som sa naučil behať pomedzi kvapky...

Opäť obaja mlčia...

V novinách písali, že pršať bude až do konca októbra.

AMÉLIA TORRESOVÁ

Noviny klamú. Pršať bude aj v zime.

JOAN

Novinárom sa dnes vôbec nedá veriť.

Mičia...

19. STRANA VYNECHANÁ!

JOAN

Váš brat alebo... skôr manžel? Manžel...

AMÉLIA TORRESOVÁ

Ani toho nepoznáte?

JOAN

Nie. Nepoznám... pošlete na mňa psov, či zopár guliek.

AMÉLIA TORRESOVÁ

Ste chlap.

Vstáva z pohovky, odchádza...

JOAN

Chlap? Nerozumiem.

AMÉLIA TORRESOVÁ

Klamete. Alebo máte slabú pamäť... mokré sako prehodíte cez hojdacie kreslo akoby to bol vešiak... prinesiete zopár polámaných ruží a počasie využívate ako maskovanie svojej neschopnosti... a klamete... pätnásť rokov nerobíte iné. Ste obyčajný chlap.

JOAN

Tá žena sa kúpe nahá v jazere. Prsia má ako pomaranče, na ktorých je vyzrážaná rosa... má dlhé hnedé mokré vlasy a bielu pokožku... mám ju každú noc pred očami a premýšľam, či niečo tak skvostné, môže byť naozaj skutočné. A či jej krása neuberá na ľudskosti, krehkosti, vášniach... poznám vás... z obrazu. Predal mi ho potulný maliar... poznám vašu tvár. Aj vaše telo... ale ani len netuším kto ste.

Amélia zostane stáť vo dverách, chrptom k Joanovi.

AMÉLIA TORRESOVÁ

Vy ste jediný, čo vie kto v skutočnosti som... sedím v izbe... vonku prší... píšem prstom po pamäti... zadýchanej table skla...

JOAN

...vonku prší v izbe sedím a na duši machuľa. Amélia...

AMÉLIA TORRESOVÁ

Z kláštornej školy...

JOAN

Je to tak dávno.

AMÉLIA TORRESOVÁ

Ukradli ste mi jedenásť rokov života. Prečo...

JOAN

Bol som študent... istý priateľ ma požiadal, aby som písal listy jeho sesternici do kláštornej školy. Neodmietol som. Ostril som teda perá, parfumoval papier a šuchotal každú noc... celé tri roky. A neprešiel jediný deň, kedy som nechcel na list napísať svoje meno... Bol som skrz na skrz po uši zamilovaný.

AMÉLIA TORRESOVÁ

Samozrejme... dnes je dnes.

JOAN

Nie. Dnes by som vám...

AMÉLIA TORRESOVÁ

Vonku prší. Počujem ako prší. Ten strašný buchot... kvapky narážajú na listy stromov, na zem, na strechy s neuveriteľnou silou... nehodno ísť ani na krok. Budete mať mokrú a dlhú cestu.

JOAN

Kaluže obídem. Tmy sa nebojím.

AMÉLIA TORRESOVÁ

Je čas... oprite sa do palice, sako cez plecia. Dnes už nemám pre vás viac slov...

JOAN

Mrzí ma to...

AMÉLIA TORRESOVÁ

Nie je potrebné sa... ospravedlňovať. To chlapi nerobia... Dvere sú vám naklonené.

Joan vstáva z pohovky. Oblieka si sako... odchádza.

Zajtra o tretej... prídete na čaj.

JOAN

Škola je vtedy plná detí...

AMÉLIA TORRESOVÁ

Čakám vás. Dovidenia.

Amélia odchádza do útrob domu. Joan ešte chvíľu stojí vo dverách.

JOAN

Dovidenia, Amélia...

Koniec.

© **Michal Ditte**